

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZIMA NA IMOVINU

Član 1.

U Zakonu o porezima na imovinu („Službeni glasnik RS”, br. 26/01, 45/02-SUS, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10 i 24/11), u članu 2. stav 4. reč: „građevinskom” briše se.

Član 2.

U članu 4. stav 1. posle reči: „Republike Srbije” dodaju se zapeta i reči: „osim kada je ovim zakonom drukčije uređeno”.

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5, koji glasi:

„Kada je nepokretnost data u državinu i na korišćenje primaocu lizinga po osnovu ugovora o finansijskom lizingu, obveznik poreza na imovinu je primalac lizinga.”

Dosadašnji stav 5. postaje stav 6.

Član 3.

U članu 12. stav 1. tačka 8) reč: „građevinsko” briše se.

Član 4.

U članu 37. stav 4. menja se i glasi:

„Javni beležnik dužan je da, nakon overe potpisa ugovarača na ugovoru, odnosno nakon sačinjavanja javnobeležničkog zapisa, kojim se vrši prenos prava svojine na nepokretnosti na teritoriji Republike Srbije i drugih apsolutnih prava iz čl.14, 23. i 24. ovog zakona, nadležnom poreskom organu dostavi primerak tog ugovora, odnosno javnobeležničkog zapisa, u roku od deset dana od dana overe potpisa ugovarača, odnosno sačinjavanja javnobeležničkog zapisa.”

Član 5.

U članu 44. stav 1. reči: „odnosno diplomatsko-konzularnom predstavništvu Republike Srbije” brišu se, a posle reči: „ovog zakona,” dodaju se reči: „odnosno javni beležnik,”.

Član 6.

Porez na imovinu za 2012. godinu za nepokretnost obveznika koji ne vodi poslovne knjige, za odgovarajuću površinu iste nepokretnosti, ne može biti utvrđen u većem iznosu od pripadajuće poreske obaveze tog obveznika za 2011. godinu.

Član 7.

U Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezima na imovinu („Službeni glasnik RS”, broj 101/10), član 31. i član 32. stav 2. brišu se.

Član 8.

Odredbe čl. 1, 2, 3. i 6. ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2012. godine.

Odredbe čl. 4. i 5. ovog zakona primenjivaće se od 1. septembra 2012. godine.

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOPŠNJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, poreski sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona, odnosno cilj koji se Zakonom želi postići, je stvaranje normativnih uslova da obveznicima koji ne vode poslovne knjige, u cilju zaštite njihovog socijalnog položaja, obaveza po osnovu poreza na imovinu za 2012. godinu može iznositi najviše koliko i pripadajuća obaveza za odgovarajuću površinu te nepokretnosti za 2011. godinu.

U cilju doslednije primene ustavnog principa oporezivanja srazmerno ekonomskoj moći obveznika, predlaže se da se i kod zakupa poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini porez na imovinu plaća na razliku njegove površine i površine od 10 ari (kako je to već propisano za oporeziva prava na građevinskom zemljištu), kao i da se porez na imovinu ne plaća na zemljište pod objektom na koji se porez plaća (kako bi se otklonila mogućnost da obveznik plaća porez i na površinu objekta i na površinu zemljišta na kome se taj objekat nalazi).

S obzirom na to da je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o finansijskom lizingu („Službeni glasnik RS”, broj 31/11) uredio mogućnost davanja u državinu i na korišćenje nepokretnosti po osnovu ugovora o finansijskom lizingu, uređuje se obveznik poreza na imovinu za te nepokretnosti.

Imajući u vidu da je, nakon poslednjih izmena i dopuna zakona koji uređuje oporezivanje imovine, donet Zakon o javnom beležništvu („Službeni glasnik RS”, broj 31/11), koji je uredio ovlašćenja javnih beležnika za overu potaisa na ugovorima kojima se vrši prenos prava na nepokretnostima, kao i za sastavljanje javnobeležničkih zapisa, predlaže se uvođenje obaveze javnim beležnicima da primerak ugovora na kojima su potpise overili, odnosno da primerak javnobeležničkih zapisa koje su sastavili, dostavljaju nadležnom poreskom organu.

Kako je reč o elementima sistema i politike javnih prihoda koji su uređeni zakonom, izmene i dopune tih elemenata ne mogu se rešiti donošenjem podzakonskih akata, odnosno preduzimanjem drugih mera u okviru poslova državne uprave. Takođe, donošenje zakona je najbolji način za uređivanje navedenih pitanja, iz razloga što se radi o zakonskoj materiji, koju je jedino i moguće menjati i dopunjavati odgovarajućim izmenama i dopunama zakona.

Pored toga, uređivanjem poreskoppravne materije zakonom, daje se doprinos pravnoj sigurnosti i ujedno obezbeđuje transparentnost u vođenju poreske politike. Naime, zakon je opšti pravni akt koji se objavljuje i koji stvara jednaka prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poreskoppravnoj situaciji, čime se postiže transparentnost u njegovoj primeni.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz član 1.

Predlaže se da se na pravo zakupa poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini, površine preko 10 ari, porez na imovinu plaća na razliku njegove površine i

površine od 10 ari (kako je to već propisano za prava na građevinskom zemljištu koja su predmet oporezivanja porezom na imovinu).

Uz član 2.

Predlaže se da za nepokretnosti date u državinu i na korišćenje po osnovu ugovora o finansijskom lizingu, obveznik poreza na imovinu bude primalac lizinga.

Uz član 3.

Predlaže se da se porez na imovinu ne plaća na zemljište pod objektom na koji se porez plaća, nezavisno od vrste tog zemljišta (kako bi se otklonila mogućnost da obveznik plaća porez i na površinu objekta i na površinu zemljišta na kome se taj objekat nalazi).

Uz čl. 4. i 5.

Predlaže se uvođenje obaveze javnim beležnicima da primerak ugovora na kojima su potpise overili, odnosno primerak javnobeležničkih zapisa koje su sastavili, dostavljaju nadležnom poreskom organu. Ujedno im se zaprećuje novčana kazna za prekršaj zbog nepoštovanja ove obaveze.

Uz član 6.

Predlaže se da za nepokretnost obveznika koji ne vodi poslovne knjige, poreska obaveza za 2012. godinu za odgovarajuću površinu iste nepokretnosti, ne može biti utvrđena u većem iznosu od pripadajuće poreske obaveze za 2011. godinu.

Uz član 7.

Predlaže se da se brišu odredbe člana 31. i člana 32. stav 2. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezima na imovinu („Službeni glasnik RS", broj 101/10), čime se ukida obaveza obveznicima koji ne vode poslovne knjige da, najkasnije do 31. decembra 2011. godine, podnesu „nove" poreske prijave za utvrđivanje poreza na imovinu.

Uz čl. 8. i 9.

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu i da se primenjuje od osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba čl. 1, 2, 3. i 6. ovog zakona - koje bi se primenjivale od 1. januara 2012. godine (imajući u vidu da se njima uređuje porez na imovinu u tzv. statici, kao godišnji porez), kao i odredaba čl. 4. i 5. ovog zakona - koje bi se primenjivale od 1. septembra 2012. godine (od kada su u primeni odredbe Zakona o javnom beležništvu koje se odnose na overu potpisa i sačinjavanje javnobeležničkih zapisa).

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razmatranje i donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS", br. 52/10 i 13/11).

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku neophodno je, imajući u vidu da se predlaže ukidanje obaveze obveznicima koji ne vode poslovne knjige da, do 31. decembra 2011. godine, podnesu „nove" poreske prijave za utvrđivanje poreza na

imovinu - za svu svoju imovinu (tj. i za imovinu koju su već prijavili nadležnom poreskom organu), kao i stvaraju normativni uslovi da obveznicima koji ne vode poslovne knjige, u cilju zaštite njihovog socijalnog položaja, obaveza po osnovu poreza na imovinu za 2012. godinu može iznositi najviše koliko i pripadaća obaveza za 2011. godinu (za odgovarajuću površinu iste nepokretnosti).

Nedonošenje Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezima na imovinu po hitaom postupku moglo bi da ima štetne posledice u pogledu planiranja, pa samim tim i ostvarenja, priliva budžetskih sredstava jedinica lokalnih samouprava za narednu godinu (s obzirom na to da jedinicama lokalnih samouprava pripadaju prihodi po osnovu poreza na imovinu), što bi se moglo negativno odraziti na obezbeđivanje neophodnih materijalnih sredstava i drugih uslova za finansiranje njihovog rada.

VI. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona je stvaranje normativnih uslova da obveznicima koji ne vode poslovne knjige, u cilju zaštite njihovog socijalnog položaja, obaveza po osnovu poreza na imovinu za 2012. godinu može iznositi najviše koliko i pripadajuća obaveza po tom osnovu za 2011. godinu (tj. za 2012. godinu neće biti povećanja poreske obaveze za navedene nepokretnosti).

S tim u vezi, od primene ovog zakona se u 2012. godini u osnovi očekuje prihodno neutralni efekat, što je razlog zbog koga nije priložena analiza efekata, saglasno odredbi člana 40. stav 2. Poslovnika Vlade („Službeni glasnik RS", br. 61/06-prečišćen tekst, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11 i 37/11).

1. Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu

Ovaj zakon će imati pozitivan uticaj na obveznike poreza na imovinu.

Izmena zakonskih rešenja u delu kojim se uređuju predmet oporezivanja i poreska oslobođenja, trebala bi da doprinese pravičnijoj raspodeli poreskog tereta po tom osnovu, srazmerno ekonomskoj moći poreskih obveznika.

Takođe, stvaraju se normativni uslovi da se obvezniku koji ne vodi poslovne knjige, za odgovarajuću površinu iste nepokretnosti istog obveznika, ne poveća porez na imovinu za 2012. godinu, u odnosu na pripadajuću poresku obavezu za 2011. godinu.

2. Kakve troškove će primena zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim pravngš licima)

Primena ovog zakona ne bi trebalo da stvori troškove građanima i privredi. Naprotiv, stvaraju se normativni uslovi da se obvezniku koji ne vodi poslovne knjige, za odgovarajuću površinu iste nepokretnosti istog obveznika, ne poveća

poreska obaveza na imovinu za 2012. godinu u odnosu na pripadajuću poresku obavezu za 2011. godinu.

3. Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti

Kako smo naveli pod tačkom 2, ovaj zakon ne bi trebao da stvori dodatne troškove.

4. Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

Ovim zakonom se uređuje oporezivanje imovine, što prevashodno nema za cilj podsticanje stvaranja novih privrednih subjekata.

5. Da li su sve zainteresovane strane imale pršku da se izjasne o zakonu

Ovaj zakon je u postupku pripreme dostavljen na mišljenje nadležnim ministarstvima.

6. Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava

Ministarstvo finansija nadležno je za davanje mišljenja u primeni ovog zakona. Posebno ističemo da Ministarstvo finansija, periodičnim publikovanjem Biltena službenih objašnjenja i stručnih mišljenja za primenu finansijskih propisa, kao i na drugi pogodan način, dodatno obezbeđuje transparentnost, informisanost i pristup informacijama, kako bi se i na ovaj način doprinelo ostvarivanju ciljeva postavljenih donošenjem ovog zakona.